

$$(1) \quad T = \frac{10(10^n - 1)}{81} - \frac{n}{9}$$

Az $(A^n - B^n) = (A - B)(A^{n-1} + A^{n-2}B + \dots + B^{n-1})$ összefüggés alapján T a következő alakra hozható:

$$T = \frac{10(10^{n-1} + 10^{n-2} + \dots + 1)}{9} - \frac{n}{9} = \frac{10^n - 1}{9} + \frac{10^{n-1} - 1}{9} + \dots + \frac{10 - 1}{9}.$$

Itt a számlálók mindegyike osztható $(10 - 1)$ -gyel, tehát T valóban egész szám. Ha j páros szám, akkor $10^j - 1$ osztható $(10 + 1)$ -gyel is, emiatt $\frac{10^j - 1}{9}$ is osztható 11-gyel; ha pedig j páratlan, akkor a $\frac{10^j - 1}{9}$ számot 11-gyel osztva egyet kapunk maradékul, hiszen

$$\frac{10^j - 1}{9} = 10 \frac{10^{j-1} - 1}{9} + 1,$$

ahol az első szám osztható 11-gyel. Eszerint ha a fenti összeg minden tagját 11-gyel osztjuk, annyiszor kapunk 1 maradékot, ahány páratlan szám van n -ig, a többi maradék pedig 0. Az n -nél nem nagyobb páratlan számok száma egyenlő $\frac{n+1}{2}$ egész részével, $\left[\frac{n+1}{2}\right]$ -vel, tehát a $T : 11$ osztás maradéka egyenlő az $\left[\frac{n+1}{2}\right] : 11$ osztás maradékával. Ha az $(n+1)$ szám 22-vel osztva r -et ad maradékul:

$$n + 1 = 22m + r,$$

akkor $\frac{n+1}{2} = 11m + \frac{r}{2}$, tehát a $T : 11$ osztás maradéka egyenlő $\frac{r}{2}$ egész részével.

Megjegyzés. Jelöljük az (1) alatti számot T_n -nel. Azt, hogy ez a szám egész, a $T_n = 10 T_{n-1} + n$ összefüggés alapján is beláthatjuk.